

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันพุธที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2563

‘ประพัฒน์’กระตุ้นรัฐบาลรอบคอบ อย่าด่วนตัดสินใจร่วม CPTPP
ห่วงกระทบผลประโยชน์ชาติ

นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เปิดเผยว่า จากการประชุมคณะอนุกรรมการศึกษาผลกระทบด้านการเกษตรและพันธุ์พืชเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นในประเด็นผลกระทบด้านการเกษตรกรรมจากการเข้าร่วมความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2563 ที่ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ (สพ.) 419 อาคารรัฐสภา สภาเกษตรกรแห่งชาติได้ศึกษาเนื้อหาในความตกลง CPTPP ตลอดจนศักยภาพเงื่อนไขความพร้อมของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเกษตรกรและภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยยังมีความห่วงกังวล หากรัฐบาลจะตัดสินใจเข้าเป็นภาคีสมาชิก เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบอย่างกว้างขวางต่อภาคเกษตร และแน่นอนเกษตรกรรายย่อยที่ยากจนมีความด้อยโอกาสในด้านต่างๆ รวมทั้งผลกระทบต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ การพึ่งพาตนเองในด้านพันธุ์พืชส่งผลไปยังความมั่นคงด้านอาหาร เนื่องจากความตกลง CPTPP มีข้อบัญญัติว่าให้ประเทศสมาชิกต้องเข้าร่วมอนุสัญญา UPOV 1991 ซึ่งการเข้าร่วมจะส่งผลให้ไทยต้องปรับปรุงพ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542 ให้สอดคล้องซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออธิปไตยคนในชาติด้วย

ทั้งนี้ สภาเกษตรกรแห่งชาติมีความเห็นว่าความตกลง CPTPP มีขอบเขตกว้างขวางมากถึง 30 เรื่องข้อบท และประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับยังไม่ชัดเจน นอกจากนี้ประเทศสมาชิกความตกลงฯ 11 ประเทศ มีเพียงเม็กซิโกกับแคนาดาเท่านั้นที่ยังไม่เปิดเสรีทางเศรษฐกิจกับประเทศไทย นอกนั้น 9 ประเทศล้วนเปิดเสรีทางเศรษฐกิจกับประเทศไทยภายใต้กรอบความตกลงต่างๆ ไปก่อนหน้านี้แล้วทั้งสิ้น (กดอ่านข้อมูล : <https://bit.ly/3je8fqb>)

“รัฐบาลไม่ควรรีบเร่งจนขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ ละเอียด รอบด้าน และต้องมีมาตรการเพื่อสร้างเสริมศักยภาพเป็นเงื่อนไขความพร้อมของเกษตรกรกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเป็นเบื้องต้นก่อน ถึงเวลานั้นจะเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกภายหลังเพื่อให้เกษตรกร ประชาชน และประเทศชาติได้สามารถเข้าถึงและได้รับผลประโยชน์จากความตกลง CPTPP ได้อย่างเต็มที่ในวันที่เข้าเป็นภาคีสมาชิกก็ไม่สายเกินไป”นายประพัฒน์ กล่าว

คอลัมน์ ส่องเกษตร : พร้อมก่อนค่อยเจรจา

การเพาะปลูกพืชที่สำคัญที่สุดคือพันธุ์พืช เพราะถ้าได้ใช้พันธุ์ดีทำการเพาะปลูกแล้วเชื่อมั่นได้ว่าเราจะได้ผลผลิตที่ดีตามพันธุ์ที่ปลูก ซึ่งหากต้องใช้พันธุ์ดีแต่หายาก มีราคาแพง หรือบางครั้งอาจโดนหลอกกว่าเป็นพันธุ์ดี นับว่าเป็นความล้มเหลวตั้งแต่แรกของการเพาะปลูกภาครัฐเองก็เข้าใจปัญหาดังกล่าวดี มีความพยายามหลากหลายรูปแบบที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้กลไกทางกฎหมาย เห็นได้จากการออกกฎหมายว่าด้วยการควบคุมพันธุ์พืชหรือรู้จักกันในชื่อ พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ออกมาเพื่อคุ้มครองเกษตรกรให้ได้ใช้พันธุ์พืชที่มีคุณภาพ เข้าถึงพันธุ์พืชที่มีคุณสมบัติที่ดี ลดความเสี่ยงต่อการถูกหลอกหลวงไปได้ในระดับหนึ่ง นั้นหมายความว่าไม่มีเมล็ดพันธุ์ดีจำหน่ายและสามารถพัฒนาพันธุ์ดีนั้นๆ อยู่เรื่อยๆ นำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืชและเกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมพันธุ์พืช ให้เกษตรกรได้มีตัวเลือกและเข้าถึงพันธุ์พืชที่มีคุณภาพได้ดียิ่งขึ้น

บนความห่วงใยต่อการเข้าถึงพันธุ์ดีและการสงวนพันธุ์ดีให้ไว้ใช้ในประเทศรวมทั้งการคุ้มครองพันธุ์พืชไว้ให้คนไทยทั้งประเทศ ภาคราชการจึงได้ออกกฎหมายอีกฉบับคือ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 โดยหวังว่าจะส่งเสริมให้มีการวิจัย พัฒนาพันธุ์พืช และส่งเสริมการคุ้มครองพันธุ์พืชท้องถิ่นของไทยให้ยังคงเป็นของชุมชน เป็นของคนไทย เพื่อให้สามารถนำไปใช้สร้างประโยชน์ต่อประเทศชาติบ้านเมือง ขณะเดียวกันนักวิจัย นักปรับปรุงพันธุ์ หรือเจ้าของพันธุ์ดังกล่าว จะได้รับการดูแลไปด้วย บนความเชื่อมั่นว่ากฎหมายดังกล่าวจะคุ้มครองเจ้าของพันธุ์ดีจากการที่พันธุ์พืชนั้นจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในลักษณะของทางธุรกิจการค้า หรือในรูปแบบของสาธารณประโยชน์

ขณะที่ประเทศไทยมีข่าวการเข้าร่วมการเจรจารอบแรกของการเข้าร่วมเป็นสมาชิก CPTPP โดยมีเงื่อนไขว่าไทยจะต้องยอมรับและเข้าร่วมให้สัตยาบันการดำเนินการปกป้องพันธุ์พืชใหม่หรือมักเรียกว่าติดปากว่า UPOV ที่หลายคนออกมาวิพากษ์วิจารณ์ว่าทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียพันธุ์พืชพันธุ์ดีของไทย จะมีการครอบงำและดูแลเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจเมล็ดพันธุ์รายใหญ่เท่านั้น เรื่องนี้ถ้าดูกันให้ลึกลงไปรายละเอียด จะพบว่า เรามีพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืชที่ต้องดูแลพืชท้องถิ่นพืชพื้นเมืองของเรา รวมทั้งพันธุ์พืชใหม่ที่พัฒนาโดยนักวิจัยของเรา ทำไมต้องกลัวและกังวลในประเด็นดังกล่าว รวมทั้งมีเอกสารทางวิชาการออกมาจากหลายสำนักหลายหน่วยงาน แสดงให้เห็นว่าไม่มีการสูญเสียพืชพันธุ์ดีอย่างแน่นอน พืชท้องถิ่น พืชพันธุ์ดั้งเดิมของเราก็คงยังเป็นของเรา หรือแม้แต่พาดพิงไปยังเหตุการณ์ต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นจากการละเมิดเอาพันธุ์พืชที่ขึ้นทะเบียนไว้ไปใช้ขยายผลในเชิงพาณิชย์อีกด้วย

เรื่องนี้ถ้าทำความเข้าใจและดูให้รอบคอบในทุกๆ ด้าน จะพบว่าการคุ้มครองพันธุ์พืชของเรามีอยู่อย่างแน่นอน ไม่ว่าเราจะเป็นสมาชิก UPOV หรือไม่ก็ตาม แต่การเข้าเป็นสมาชิก UPOV ผู้พัฒนาพันธุ์ย่อมได้รับการคุ้มครองสิทธิ การจำหน่ายสามารถทำได้อย่างกว้างขวาง ป้องกันการละเมิดสิทธิ มีการสร้างความนิยม จนเกษตรกรเองอาจต้องมาเป็นเป้าหมายของการส่งเสริมการใช้พันธุ์ดังกล่าว จนเกิดเป็นความจำเป็นที่ต้องใช้พันธุ์นั้น จนทำให้พันธุ์พื้นเมือง พันธุ์ท้องถิ่นถูกละเลย หรือไม่สามารถแข่งขันได้ในระบบตลาดเสรี เกษตรกรอาจถูกมัดมือชกต้องซื้อหาพันธุ์พืช

จากผู้พัฒนาพันธุ์นั้นอย่างต่อเนื่อง ประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่ภาครัฐต้องคิด ต้องเร่งพัฒนาพันธุ์ ขยายพันธุ์พืชทุกชนิดให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ มีภาครัฐเป็นที่พึ่ง เมื่อเกษตรกรต้องการเพาะปลูก พันธุ์ดีของภาครัฐต้องพร้อมให้บริการ แต่ในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน งานวิจัยพัฒนาพันธุ์พืชและงานขยายพันธุ์พืชของภาครัฐ สามารถเป็นที่พึ่งให้เกษตรกรได้น้อยมาก หากคิดสัดส่วนความต้องการของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรต้องหันไปพึ่งพันธุ์ของเอกชน แทน ส่งผลให้ธุรกิจเมล็ดพันธุ์พืช ขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของเมล็ดพันธุ์ข้าวและเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ประเด็นนี้คือสิ่งที่ภาครัฐจะต้องเร่งดำเนินการสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นกับเกษตรกรและคนในชาติ ความคิดที่ว่าพันธุ์พืชจะถูกครอบงำและผูกขาดจะหมดสิ้นไป ใครจะเจรจาอะไรกับใครก็ไม่ต้องกังวล มาเร่งรัดงานวิจัยพัฒนาพันธุ์พืชและงานขยายพันธุ์พืชให้เข้มแข็งกันเถิด เพื่อความมั่นคงของภาคการเกษตรของเราเอง

สมชาย ชาญณรงค์กุล

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันพุธที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2563

คอลัมน์หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : เนื้อเนาไม่เกี่ยวพาราควอต

ความจริงค่อยๆปรากฏ...เหตุผลในการแบนสารเคมีกำจัดวัชพืช พาราควอต ได้ใช้ข้อมูลตามหลักวิทยาศาสตร์ที่เชื่อถือได้ หรือใช้ความรู้สึกห้ตามกระแส ในการลงมติกันแน่??

ล่าสุด สมาคมวิชาการวัชพืชแห่งประเทศไทย ออกมาเรียกร้อง ให้คณะกรรมการวัตถุอันตรายทบทวนมติ เพาะเหตุผลการแบน ที่ถูกนำมาใช้ในการประกาศห้ามมี ห้ามใช้พาราควอต มาจากข้อมูลของกลุ่มเอ็นจีโอ ที่อ้าง...ทุกฤดูฝน เกษตรกรในพื้นที่ ต.บุญทัน อ.สุวรรณคูหา จ.หนองบัวลำภู จะป่วยด้วยโรคเนื้อเน่าปีละ 50 คน บางคนถึงกับต้องตัดขาทั้งสาเหตุมาจากเดินเหยียบย่ำแปลงทำเกษตรที่มีการใช้พาราควอต พร้อมกับมีงานวิจัย

ระบุว่า ในแหล่งน้ำพื้นที่ดังกล่าวพบพาราควอตตกค้างมากถึง 26.8-55.41 มิลลิกรัมต่อลิตร และข้อมูลนี้ถูกส่งต่อไปยังคณะกรรมการวัตถุอันตราย จนมีคำสั่งให้ กรมวิชาการเกษตร และ กรม

ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ลงพื้นที่ไปตรวจสอบ...ผลการเก็บตัวอย่างมาตรวจวิเคราะห์ ทั้ง 2 หน่วยไม่พบการปนเปื้อนของพาราควอต ส่งผลให้คณะกรรมการวัตถุอันตราย เมื่อปี 2560 ...มีมติไม่แบน แต่ให้จำกัดการใช้แทน แต่กระนั้นเรื่องราวยังไม่จบ กระบวนการฟ้องจะแบน ทั้งเอ็นจีโอ และนักการเมือง ได้นำเรื่องโรคเนื้องอกมาขยายความกลัวให้กับสังคมกันต่อ พร้อมกับมีการนำเสนอข่าวเกษตรกรออกมายืนยัน บ่วยเป็นโรคเนื้องอก จากพาราควอตจริง ผ่านทางสถานีโทรทัศน์เครือข่ายเอ็นจีโอ

เพื่อพิสูจน์จริงอีกครั้ง 9 ธ.ค.2562 สมาคมวิทยาการวัชพืชแห่งประเทศไทย จึงลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากเกษตรกรออกมาให้ข่าวและถูกตัดขาด ข้อมูล ตัวการทำให้เจ็บป่วยมาจากน้ำในอ่างเก็บน้ำ 3 แห่งของตำบล นั่นคือ อ่างฯ ห้วยไซ, คลองเจริญ และลำน้ำโม่ง จึงเก็บตัวอย่างดินและน้ำส่งให้ห้องแล็บตรวจวิเคราะห์ ผลปรากฏ ดินและน้ำในอ่างเก็บน้ำทั้ง 3 แห่ง ไม่พบพาราควอต มีเพียงอ่างเก็บน้ำห้วยไซ พบ แบคทีเรียกินเนื้อคน (*Aeromonas hydroila*) ทั้งในดินและน้ำ

สะ-เล-เต